Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

15. svibnja 2019.*

„Žalba – Europski fond za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), Komponenta „Jamstva”, Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) – Izdaci isključeni iz financiranja Europske unije – Izdaci nastali Helenskoj Republici – Uredba (EZ) br. 1782/2003 – Uredba (EZ) br. 796/2004 – Program potpora koje se temelje na površini – Pojam ‚trajnih pašnjaka' – Paušalni financijski ispravak – Odbitak ranijeg ispravka”

U predmetu C-341/17 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 6. lipnja 2017.,

Helenska Republika, koju zastupaju G. Kanellopoulos, A. Vasilopoulou i E. Leftheriotou, u svojstvu agenata,

tužitelj,

koju podupire:

Kraljevina Španjolska, koju zastupa A. Sampol Pucurull, u svojstvu agenta,

intervenijent u žalbi,

a druga stranka postupka je:

Europska komisija, koju zastupaju D. Triantafyllou i A. Sauka, u svojstvu agenata,

tuženik u prvom stupnju,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: J. Malenovský, u svojstvu predsjednika osmog vijeća, M. Safjan i D. Šváby (izvjestitelj), suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: R. Schiano, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. rujna 2018.,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 5. prosinca 2018.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: grčki

Presudu

1 Helenska Republika svojom žalbom zahtijeva ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 30. ožujka 2017., Grčka/Komisija (T-112/15, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, EU:T:2017:239), kojom je taj sud odbio njezinu tužbu protiv Provedbene odluke Komisije 2014/950/EU od 19. prosinca 2014. o isključivanju iz financiranja Europske unije određenih izdataka koje su države članice imale na ime Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), Komponente „Jamstva", Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL 2014., L 369, str. 71., u daljnjem tekstu: sporna odluka).

Pravni okvir

Uredba (EZ) br. 1782/2003

2 Uvodne izjave 3., 4., 21. i 24. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1782/2003 od 29. rujna 2003. o utvrđivanju zajedničkih pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru zajedničke poljoprivredne politike i utvrđivanju određenih programa potpore za poljoprivrednike te o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 2019/93, Uredbe (EZ) br. 1452/2001, Uredbe (EZ) br. 1453/2001, Uredbe (EZ) br. 1454/2001, Uredbe (EZ) br. 1868/94, Uredbe (EZ) br. 1251/1999, Uredbe (EZ) br. 1254/1999, Uredbe (EZ) br. 1673/2000, Uredbe (EEZ) br. 2358/71 i Uredbe (EZ) br. 2529/2001 (SL 2003., L 270, str. 1. i ispravak u SL 2003., L 94, str. 1.) glasile su kako slijedi:

„(3) Kako bi se izbjeglo napuštanje poljoprivrednog zemljišta i osiguralo da se ono održava u dobrom poljoprivrednom i ekološkom stanju, potrebno je usvojiti standarde koji se mogu, odnosno ne mogu, temeljiti na zakonskim propisima država članica. Stoga je potrebno utvrditi zajednički okvir koji državama članicama dopušta donošenje standarda uz uzimanje u obzir posebnih obilježja odnosnih područja, uključujući tlo i klimatske uvjete, postojeće poljoprivredne sustave (uporabu zemljišta, plodored, poljoprivrednu praksu) i strukture poljoprivrednih gospodarstava.

(4) Uzimajući u obzir pozitivan učinak koji trajni pašnjaci imaju na okoliš, potrebno je usvojiti mjere radi poticanja očuvanja postojećih trajnih pašnjaka kako bi se spriječilo njihovu prenamjenu u obradiva zemljišta.

[…]

(21) Programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike predviđa se izravna potpora dohotku ponajprije kako bi se poljoprivrednicima osigurao primjeren životni standard. Taj je cilj usko povezan s očuvanjem ruralnih područja. Kako bi se izbjegla svaka neprihvatljiva dodjela sredstava Zajednice, potpora se ne bi smjela isplaćivati poljoprivrednicima koji su na umjetan način stvorili uvjete potrebne za ostvarenje prava na ta plaćanja.

[…]

(24) Povećanje konkurentnosti poljoprivrede Zajednice i razvoj standarda u području kvalitete hrane i okoliša nužno uzrokuju smanjenje institucionalnih cijena poljoprivrednih proizvoda i povećanje troškova proizvodnje za poljoprivredna gospodarstva u Zajednici. Kako bi se postigli ti ciljevi i poticala održiva poljoprivreda koja je više usmjerena prema tržištu, treba s podupiranja proizvodnje prijeći na podupiranje proizvođača uvođenjem sustava proizvodno nevezane potpore dohotku za svako poljoprivredno gospodarstvo. Ipak ne mijenjajući iznose koji se stvarno isplaćuju poljoprivrednicima, odvajanje potpore od proizvodnje znatno će povećati učinkovitost

potpore dohotku. Stoga jedinstveno plaćanje po gospodarstvu valja podvrgnuti standardima u području okoliša, sigurnosti hrane, zdravlja i dobrobiti životinja kao i održavanju gospodarstva u dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima." [neslužbeni prijevod]

3 U toj se uredbi nalazila glava III. naslovljena „Program jedinstvenih plaćanja", u kojoj se nalazilo poglavlje 3. koje se odnosilo na „prava na plaćanje". Odjeljak 1. tog poglavlja, koji se odnosio na „prava na plaćanje na temelju površine" je sadržavao članak 44. te uredbe, koji se odnosio na „korištenje prava na plaćanje", a čiji je stavak 2, predviđao:

„„Prihvatljivi hektar' znači bilo koja poljoprivredna površina na gospodarstvu koja se koristi kao obradivo zemljište i trajni travnjak, osim trajnih nasada i šuma ili onih koje se koriste za nepoljoprivrednu aktivnost." [neslužbeni prijevod]

4 U toj istoj glavi III. poglavlje 4. naslovljeno „Korištenje zemlje u okviru programa jedinstvenih plaćanja", sadržavalo je - u odjeljku 1. tog poglavlja - članak 51., koji se odnosio na „poljoprivredno korištenje zemlje". Tim je člankom bilo određeno:

„Poljoprivrednici mogu čestice prijavljene u skladu s člankom 44. stavkom 3. koristiti za bilo kakvu poljoprivrednu djelatnost, osim trajnih nasada i proizvodnje proizvoda navedenih u članku 1. stavku 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2200/96 od 28. listopada 1996. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta voća i povrća [(SL 1996., L 297, str. 1.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 47/2003 od 10. siječnja 2003. (SL 2003., L 7, str. 64.)] i člankom 1. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/96 od 28. listopada 1996. o zajedničkoj organizaciji tržištâ proizvodâ od prerađenog voća i povrća [(SL 1996., L 297, str. 29.),kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 453/2002 od 13. ožujka 2002. (SL 2002., L 72, str. 9.)] […]"[neslužbeni prijevod]

5 U glavi IV. Uredbe br. 1782/2003., naslovljenoj „Ostali programi potpore", u poglavlju 12. koje se odnosilo na „plaćanja za govođe meso", nalazio se članak 132. te uredbe naslovljen „premija za ekstenzifikaciju". U skladu sa stavkom 3. tog članka:

„U svrhe primjene stavka 2.:

a) odstupajući od članka 131. stavka 2. točke (a), faktor gustoće poljoprivrednih gospodarstava se utvrđuje na osnovu broja muških goveda, krava i teladi koji se nalaze na gospodarstvu tijekom promatrane kalendarske godine, kao i na osnovu broja ovaca i/ili koza za koje su za tu istu kalendarsku godinu podneseni zahtjevi za premiju. Tako dobiveni broj životinja se pretvara u [uvjetna grla (UG)] pomoću konverzijske tablice koja se nalazi u članku 131. stavku 2. točki (a);

b) bez obzira na odredbe članka 131. stavka 2. točke (b) treće alineje, površine koje se koriste za proizvodnju velikih kultura, kako su definirane u Prilogu IX., se ne smatraju „površinama pod krmnim biljem";

c) površina pod krmnim biljem koju valja uzeti u obzir za izračun faktora gustoće mora sadržavati barem 50 % pašnjaka.

Države članice svoje površine pašnjaka utvrđuju vodeći računa barem o slijedećem kriteriju: pašnjaci su livade koje su, prema lokalnoj poljoprivrednoj praksi, priznate kao namijenjene ispaši goveda i/ili ovaca. Međutim, to ne isključuje mješovitu uporabu površina tijekom iste godine (ispaša, sijeno, travna silaža)." [neslužbeni prijevod]

Uredba br. 796/2004

6 Članak 2. stavak 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 796/2004 od 21. travnja 2004. o detaljnim pravilima za provedbu višestruke sukladnosti, modulacije i integriranog administrativnog i kontrolnog sustava predviđenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 1782/2003 (SL 2004., L 141, str. 18.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 972/2007 od 20. kolovoza 2007. (SL 2007., L 216, str. 3., u daljnjem tekstu: Uredba br. 796/2004), je glasio kako slijedi:

„Za potrebe ove Uredbe:

[…]

1 (a) ‚poljoprivredna parcela' znači neprekinuta površina zemljišta koju je prijavio jedan poljoprivrednik i na kojoj se uzgaja samo jedinstvena skupina usjeva; ako se u okviru ove Uredbe zahtijeva zasebna prijava uporabe površine unutar skupine usjeva, ta posebna uporaba dodatno ograničava poljoprivrednu parcelu;

[…]

2) ‚trajni pašnjak' je zemljište koje se koristi za uzgoj trava ili drugoga zeljastoga krmnog bilja na prirodan način (zasijano ili samoniklo) koje nije bilo uključeno u plodored usjeva na poljoprivrednom gospodarstvu pet ili više godina […];

2 (a) „trave i ostala travolika paša" znači sve travolike biljke koje se obično nalaze na prirodnim pašnjacima ili su obično sastavni dio mješavine sjemena za pašnjake ili livade u državama članicama, bez obzira na to koriste li se za ispašu životinja; Države članice mogu uključiti kulture koje se nalaze u Prilogu IX. Uredbe (EZ) br. 1782/2003.

[…]"[neslužbeni prijevod]

7 U tom pogledu, uvodna izjava 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 239/2005 od 11. veljače 2005. (SL 2005., L 42, str. 3.), koja je izmijenila Uredbu br. 796/2004 u njezinu prvotnom tekstu, je određivala:

„Članak 2. Uredbe [br. 796/2004 u prvotnoj verziji] sadrži više definicija koje je potrebno pojasniti. Posebno je potrebno pojasniti definiciju „stalnih pašnjaka" iz točke 2. navedenog članka, a potrebno je i uvesti definiciju izraza „trave i ostala travolika paša". Međutim, u tom kontekstu valja uzeti da je državama članicama potrebna određena fleksibilnost kako bi mogle voditi računa o lokalnim agronomskim uvjetima." [neslužbeni prijevod]

8 Članak 8. Uredbe br. 796/2004, naslovljen „Opća načela primjenjiva na poljoprivredne parcele", u svom stavku 1. predviđao je:

„Šumska parcela smatra se poljoprivrednom parcelom za potrebe sustava potpore na temelju površina, pod uvjetom da se poljoprivredne djelatnosti iz članka 51. Uredbe br. 1782/2003 ili, ako je to slučaj, predviđena proizvodnja mogu obaviti na način na koji bi se obavila na nešumskim parcelama koje se nalaze u istom području." [neslužbeni prijevod]

9 Glava III. navedene uredbe, koja se odnosila na „kontrole", je sadržavala njezin članak 30., naslovljen „Utvrđivanje površina". U skladu sa stavkom 2. tog članka:

„Ukupna površina poljoprivredne parcele može se uzeti u obzir pod uvjetom da je u potpunosti iskorištena u skladu s uobičajenim normama dotične države članice ili regije. U drugim slučajevima u obzir se uzima stvarno korištena površina.

U pogledu regija u kojima su neke značajke, posebno živice, jarci ili zidovi, tradicionalno dio dobre poljoprivredne prakse uzgoja ili uporabe, države članice mogu odlučiti da se dotična površina smatra dijelom površine koji se u cijelosti koristi, pod uvjetom da ne prelazi ukupnu širinu koju odrede države članice. Ta širina mora odgovarati tradicionalnoj širini u dotičnoj regiji i ne smije prijeći 2 metra.

[…]" [neslužbeni prijevod]

Uredba (EZ) br. 1290/2005

10 U glavi IV. naslovljenoj „Poravnanje računa i nadzor Komisije" Uredbe Vijeća (EZ) br. 1290/2005 od 21. lipnja 2005. o financiranju zajedničke poljoprivredne politike (SL 2005., L 209, str. 1.; SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 14., svezak 1., str. 44.), nalazio se njezin članak 31. naslovljen „Potvrda o sukladnosti". U tom se članku nalazio stavak 3. koji je glasio:

„Prije donošenja odluke o odbijanju financiranja, nalazi inspekcije Komisije i odgovori države članice priopćuju se u pisanom obliku, nakon čega dvije strane nastoje postići dogovor o mjerama koje je potrebno poduzeti.

Ako se ne postigne dogovor, država članica može zatražiti pokretanje postupka usklađivanja međusobnih stajališta u roku od četiri mjeseca. Izvješće o ishodu postupka dostavlja se Komisiji, koja ga proučava prije donošenja odluke od možebitnom odbijanju financiranja."

Uredba (EZ) br. 885/2006

11 Uredba Komisije (EZ) br. 885/2006 od 21. lipnja 2006. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1290/2005 u pogledu akreditacije agencija za plaćanja i drugih tijela te poravnanja računa EFJP-a i EPFRR-a (SL 2006., L 171, str. 90., i ispravak SL 2007, L 291, str. 30.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 14., svezak 2., str. 88.) sadržavala je članak 11. naslovljen „Potvrda o sukladnosti". Taj je članak u svojim stavcima 1. do 3. određivao:

„1. Ako Komisija nakon analize smatra da izdaci nisu ostvareni u skladu s pravilima Zajednice, dostavlja svoje nalaze predmetnoj državi članici i navodi korektivne mjere koje su potrebne kako bi se u budućnosti osiguralo poštovanje navedenih pravila.

Pri dostavi podataka upućuje se na ovaj članak. Država članica mora odgovoriti u roku od dva mjeseca od primitka podataka i, sukladno tome, Komisija može promijeniti svoj stav. U opravdanim slučajevima Komisija može pristati produljiti rok za odgovor.

Po isteku roka za odgovor Komisija saziva bilateralan sastanak i obje strane nastoje postići dogovor o mjerama koje je potrebno poduzeti i o ocjeni ozbiljnosti povrede i financijske štete nanesene proračunu Zajednice.

2. U roku od dva mjeseca od primitka zapisnika s bilateralnog sastanka navedenog u stavku 1. trećem podstavku, država članica dužna je dostaviti sve informacije koje su zatražene tijekom navedenog sastanka ili ostale informacije koje smatra korisnima za provjeru koja je u tijeku.

U opravdanim slučajevima Komisija može na obrazložen zahtjev države članice odobriti produljenje razdoblja iz prvoga podstavka. Zahtjev se upućuje Komisiji prije isteka navedenoga razdoblja.

Po isteku razdoblja navedenoga u prvom podstavku, Komisija formalno dostavlja svoje zaključke državi članici na temelju podataka koje je primila u okviru postupka potvrde o sukladnosti. Dostavljeni zaključci ocjenjuju izdatke koje Komisija namjerava izuzeti iz financiranja Zajednice u skladu s člankom 31. Uredbe br. 1290/2005 i poziva se na članak 16. stavak 1. ove Uredbe.

3. Država članica obavješćuje Komisiju o korektivnim mjerama koje je poduzela radi osiguranja poštovanja pravila Zajednice i o datumu stupanja na snagu njihove provedbe.

„Nakon što pregleda izvješće koje sastavlja tijelo za mirenje u skladu s poglavljem 3. ove Uredbe, Komisija prema potrebi donosi jednu ili više odluka na temelju članka 31. Uredbe br. 1290/2005, kako bi se izdaci ostvareni suprotno pravilima Zajednice isključili iz financiranja Zajednice sve dok država članica ne počne učinkovito provoditi korektivne mjere.

Pri ocjenjivanju izdataka koji se isključuju iz financiranja Zajednice Komisija može uzeti u obzir svaku informaciju koju joj država članica dostavi nakon isteka razdoblja navedenoga u stavku 2. ako je to neophodno za bolju ocjenu financijske štete koja je nanesena proračunu Zajednice, pod uvjetom da je kašnjenje dostave podataka opravdano izvanrednim okolnostima."

12 Pod naslovom „Postupak mirenja", članak 16. navedene uredbe je u svom stavku 1. predviđao:

„Država članica može uputiti predmet tijelu za mirenje u roku od 30 radnih dana od primitka formalnih zaključaka Komisije iz članka 11. stavka 2. trećeg podstavka, tako da pošalje obrazložen zahtjev za mirenje tajništvu tijela za mirenje.

Postupak kojeg se treba pridržavati i adresa tajništva priopćavaju se državi članici putem Odbora za poljoprivredne fondove."

Uredba (EZ) br. 1307/2013

13 Članak 4. stavak 1. točka (h) Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 (SL 2013., L 347, str. 608.), sadržavao je slijedeću definiciju:

„‚trajni travnjak i trajni pašnjak' (zajedno ‚trajni travnjak') znači zemljište koje se koristi za uzgoj trava ili ostale travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i koje nije bilo uključeno u izmjenu nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina; može uključivati druge vrste poput grmlja i/ili drveća koje se mogu upotrebljavati za ispašu pod uvjetom da trave i ostala travolika paša i dalje prevladavaju, kao i, ako države članice tako odluče, zemljište koje se može upotrebljavati za ispašu i koje čini dio uspostavljene lokalne prakse koja podrazumijeva da trave i druge travolike paše tradicionalno ne prevladavaju na područjima za ispašu".

Okolnosti spora

14 Okolnosti spora Opći sud je izložio u točkama 1. do 11. pobijane presude te ih je za potrebe ovog postupka moguće sažeti na sljedeći način.

15 U rujnu 2008. i veljači 2009. Europska komisija je provela dvije istrage koje su se odnosile na izdatke nastale za Helensku Republiku s osnove potpora po površini odnosno mjera za ruralni razvoj na teret Komponente za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP) kao i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), za 2008. godinu.

16 Tako je u dopisu upućenom Helenskoj Republici 21. studenoga 2008., Komisija navela da su kontrole na terenu izvršene prilikom predmetnih istraga dokazale da određene površine koje su prihvaćene tako da daju pravo na potporu nisu ispunjavale kriterije prihvatljivosti iz članka 44. stavka 2. Uredbe br. 1782/2003 i članka 2. Uredbe br. 796/2004. U potporu toj tvrdnji Komisija je navela skup primjera koji su navedeni u točki 40. pobijane presude.

17 Nakon dostave Komisijinih očitovanja i odgovora Helenske Republike, održao se bilateralni sastanak 8. travnja 2010. Komisija je 2. lipnja 2010. Helenskoj Republici dostavila zaključak na koji se ona očitovala 2. kolovoza 2010.

18 Dana 31. svibnja 2013. Komisija je obavijestila Helensku Republiku da ostaje kod svojeg stajališta u pogledu neto iznosa predviđenih ispravaka, kao i pri razlozima koji ih opravdavaju.

19 Helenska Republika se 11. srpnja 2013. obratila tijelu za mirenje. Ono je 31. siječnja 2014. donijelo svoje mišljenje, prije nego li je Komisija usvojila svoje konačno stajalište 26. ožujka 2014. U njemu je ona , kao prvo, utvrdila nedostatke u funkcioniranju Sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela i Geografskog informacijskog sustava (u daljnjem tekstu: SIPA-SIG), koji su utjecali na unakrsne provjere i administrativne provjere, kao drugo, nedostatke u kontrolama na terenu i, kao treće, nedostatke pri izračunu plaćanja i sankcija. Nadalje, Komisija je istaknula da se ta utvrđenja ponavljaju. Konačni neto iznos ispravka koji je naložen Helenskoj Republici iznosio je 86 007 771,11 eura.

20 Posljedično, Komisija je 19. prosinca 2014. donijela spornu odluku kojom je iz financiranja Europske unije isključila određene izdatke nastale za Helensku Republiku u okviru Komponente za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), i u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR).

21 U pobijanoj odluci Komisija je primijenila paušalne financijske ispravke za godinu podnošenja zahtjeva 2008., s jedne strane, u području potpora po površini u sveukupnom iznosu od 61 012 096,85 eura, od kojeg je odbila iznos od 2 135 439,32 eura. Taj ispravak posebice uzima u obzir stopu paušalnog ispravka od 10 % za poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake, odnosno 32 542 837,74 eura. S druge strane, Komisija je odredila ispravke za godinu podnošenja zahtjeva 2008. u području ruralnog razvoja u iznosu od 5 007 867,36 eura koji su ustegnuti od financijskog razdoblja 2009., i u iznosu od 5 496 524,54 eura, koji su ustegnuti od financijskog razdoblja 2010., odnosno u ukupnom iznosu od 10 504 391,90 eura, od čega je odbila ukupni iznos od 2 588 231,20 eura, što iznosi 2 318 055,75 eura za financijsko razdoblje 2009. i 270 175,45 eura za financijsko razdoblje 2010. Iz navedenoga proizlazi da su financijske posljedice koje proizlaze iz sporne odluke, a koje mora snositi Helenska Republika na ime paušalnih ispravaka u području potpora po površini i potpora za ruralni razvoj, iznosile 58 876 657,53 eura i 7 916 160,70 eura.

22 U sažetom izvješću priloženom spornoj odluci, navedenom u točki 41. pobijane presude, Komisija je opravdavala određivanje paušalnih ispravaka slijedećim razlozima:

– kada je riječ o SIPA-SIG-u: službe Komisije su smatrale da on nije u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz članka 20. Uredbe br. 1782/2003. Osobito:

  – utvrđene su pogreške u vezi s granicama referentnih parcela i s njihovom najvećom prihvatljivom površinom, pri čemu su ti podaci u bitnome netočni. Te su pogreške posebice utvrđene u odnosu na površine koje su korištene kao pašnjaci koji se, u skladu s provjerama, nisu uvijek mogli smatrati prihvatljivima za dobivanje potpore na temelju članka 2. stavka 1. točaka 2. i 2.a Uredbe br. 796/2004. Posljedično, poljoprivrednici nisu bili pravilno obaviješteni o prihvatljivosti parcela koje su željeli prijaviti. Osim toga, unakrsne provjere čiji je cilj da se

izbjegne da se ista potpora neosnovano odobri više puta u vezi s istom parcelom nisu bile pouzdane, osim ako se kontrolama na terenu utvrdila pogrešna lokalizacija parcela i njihova neprihvatljivost.

– počevši od 2009., u SIPA-SIG-u je korištena nova informacija za prijave i unakrsne provjere. Međutim, rezultati unakrsnih provjera se nisu mogli koristiti za procjenu rizika za fond za 2008. Naime, tijekom te godine poljoprivrednici su svoje parcele prijavljivali temeljem starih SIPA-SIG-a. Međutim, da je sustav ispravno funkcionirao tijekom 2008., dio tih parcela bi bio odbijen kao neprihvatljiv, od čega se velik dio odnosio na stalne pašnjake koje su grčka tijela smatrala prihvatljivima, a za koje je Komisija već u ranijoj prepisci navela da su neprihvatljivi zbog nepoštovanja relevantnih zakonskih odredaba.

– za godinu podnošenja zahtjeva 2008., kontrole na terenu nisu odgovarale zahtjevima iz članaka 23. i 30. Uredbe br. 796/2004. Preciznije:

  – kada je riječ o pašnjacima: nepostojanje izmjere pašnjaka je ocijenjeno posebno zabrinjavajućim. U većem broju slučajeva, prihvatljive su površine bile prekrivene drvenastim biljkama, a druge su parcele bile djelomično prekrivene travolikom pašom, tako da nisu ispunjavale kriterije „stalnih pašnjaka” u smislu članka 2. stavka 1. točke 2. Uredbe br. 796/2004. Prijavljene površine su se često nalazile u udaljenim zonama, bez vidljivih granica i teško dostupne. Utvrđeno je da inspektori nisu proveli premjeru površina, u skladu sa zahtjevima iz članka 30. Uredbe br. 796/2004. Iako je Helenska Republika, više puta tvrdila da su osporene površine oduvijek korištene kao pašnjaci bez da je Komisija osporila njihovu prihvatljivost, te su površine bile neprihvatljive i s obzirom na pravila koja su bila primjenjiva prije 2006., te je Opća uprava za poljoprivredu također kritizirala njihovu prihvatljivost (istraga AP/2001/06);

  – u odnosu na kontrole na terenu izvršene otkrivanjem na daljinu, primijenjeni postupak nije bio u skladu sa zahtjevima. Slijedom toga, potpore su se isplaćivale za parcele koje su neprihvatljive u smislu članka 44. stavka 2. Uredbe br. 1782/2003 i članka 2. Uredbe br. 796/2004;

  – kada je riječ o klasičnim kontrolama na terenu, „ponovna izmjera” je iznijela na vidik razlike iako nije dokazala sustavne nedostatke funkcioniranja te vrste kontrola, osim kod pašnjaka. Tijekom 2008., imajući u vidu uvođenje novog SIPA-SIG-a, Helenska Republika nije unijela u navedeni sustav podatke o parcelama koje su bile predmet standardnih kontrola na terenu. Stoga, nije postojao nikakav grafički prikaz koji bi omogućavao otkrivanje višestrukih prijava.

  – utvrđeni nedostaci predstavljali su trajne nedostatke u funkcioniranju ključnih kontrola i sekundarnih kontrola te su stvarali rizik za fond u odnosu na potpore po površini. Osim toga, slijedeća su utvrđenja bila učestala:

  – utvrđeni nedostaci odražavali su se na dodatne potpore „povezane” s površinom.

23 Imajući u vidu utvrđenja u odnosu na nedostatke u SIPA-SIG-u i glede kontrola na terenu, Komisija je primijenila ispravke sukladno slijedećoj klasifikaciji:

– na poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake, primijenjen je paušalni ispravak od 10 % zbog problematične situacije u SIPA-i te zbog rezultata kontrola na terenu koje su otkrile visoki postotak pogrešaka te, posljedično, velike nedostatke. Iako bi, prema mišljenju Komisije, ispravak od 25 % bio opravdan, primjena paušalnog ispravka od 10 % se činila primjerenijom uzimajući u obzir „ublažavajući učinak”.

– za poljoprivrednike koji nisu prijavljivali pašnjake, određen je paušalni ispravak od 2 %, imajući u vidu „ublažavajući učinak”, poboljšane standardne kontrole na terenu i činjenicu da je u toj kategoriji poljoprivrednika razina utvrđenih nepravilnosti bila niža te da su standardne kontrole na terenu predstavljale bitan dio kontrola;

– za dodatne potpore u vezi s površinom, određen je paušalni ispravak od 5 % zbog činjenice da su zahvaćene negativnim utjecajem zakašnjelog provođenja kontrola na terenu i zbog nepostojanja „ublažavajućeg učinka”;

– za sve mjere ruralnog razvoja koje se temelje na površini, naložen je paušalni ispravak od 5 %.

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

24 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 2. ožujka 2015., Helenska Republika je pokrenula postupak za poništenje sporne odluke ističući u osnovi tri tužbena razloga.

25 Prvi tužbeni razlog, koji se odnosi na paušalni financijski ispravak od 10 % koji se primjenjuje na poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake u iznosu od 32 542 837,74 eura, temelji se na pogrešnom tumačenju i primjeni članka 2. prvog stavka točke 2. Uredbe br. 796/2004, na nedovoljnom obrazloženju te na povredi načela proporcionalnosti i granica diskrecijske ovlasti Komisije. Drugi tužbeni razlog, koji se odnosi na paušalni financijski ispravak od 5 % za dodatne povezane potpore, temelji se na pogrešci koja se tiče činjenica, na nedovoljnom obrazloženju i na povredi načela proporcionalnosti. Treći tužbeni razlog, koji se odnosi na paušalni financijski ispravak od 5 % primijenjen na potpore drugog stupa zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), temelji se na nepostojanju obrazloženja, na pogrešci koja se tiče činjenica i na povredi načela proporcionalnosti.

26 Opći sud je pobijanom presudom odbio prva dva tužbena razloga i prihvatio treći. Stoga je, u točki 1. izreke pobijane presude, poništio spornu odluku „u dijelu koji se odnosi na iznos ispravka od 5007867,36 eura, iznos odbitka od 2318055,75 eura i iznos financijskog učinka od 2689811,61 eura, što se tiče izdataka nastalih za Helensku Republiku u području ruralnog razvoja u okviru EPFRR-a Feader Axe 2 (2007. - 2013., mjere povezane s površinom) za fiskalnu godinu 2009., zbog nedostataka u vezi sa Sustavom za identifikaciju poljoprivrednih parcela (SIPA) i kontrolama na terenu (drugi stup, godina podnošenja zahtjeva 2008.)”, te je u točki 2. izreke, u preostalom dijelu tužbu odbio.

Zahtjevi stranaka pred Sudom

27 Svojom žalbom Helenska Republika od Suda zahtijeva da:

– ukine pobijanu presudu;

– poništi spornu odluku i

– naloži Komisiji snošenje troškova;

28 Komisija od Suda zahtijeva da:

– odbaci žalbu kao djelomično nedopuštenu, a u preostalom dijelu je odbije kao neosnovanu;

– naloži Helenskoj Republici snošenje troškova.

29 Kraljevina Španjolska koja intervenira u potporu Helenskoj Republici od Suda zahtijeva da:

– ukine pobijanu presudu i

– naloži Komisiji snošenje troškova;

O žalbi

30 Helenska Republika u prilog svojoj žalbi ističe šest žalbenih razloga. Tri prva žalbena razloga se odnose na ocjenu Općeg suda u vezi s financijskim ispravkom od 10 % primijenjenim na potpore povezane s površinom za poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake. Četvrti i peti žalbeni razlog se odnose na ocjenu Općeg suda u vezi s financijskim ispravkom od 5 % koji je primijenjen na dodatne potpore povezane s površinom. Šesti žalbeni razlog se odnosi na ocjenu Općeg suda u vezi s financijskim ispravkom od 5 % koji je primijenjen na potpore iz drugog stupa ZPP-a, posvećenog ruralnom razvoju.

Prvi žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

31 Prvi žalbeni razlog podijeljen je u tri dijela.

32 Prvim dijelom svog prvog žalbenog razloga, Helenska Republika u osnovi prigovara Općem sudu da je pogrešno u točkama 24. do 67. pobijane presude protumačio i primijenio članak 2. stavak 1. točku 2. Uredbe br. 796/2004, u kojem se nalazi definicija „trajnih pašnjaka”. Preciznije, ona Općem sudu predbacuje da je u točkama 34. do 36. pobijane presude usvojio previše restriktivno tumačenje tog pojma, time što je usvojio kriterij koji se odnosi isključivo na vrstu vegetacije koja prekriva predmetnu površinu. Suprotno tome, Helenska Republika, koju podupire Kraljevina Španjolska, zastupa šire poimanje tog pojma, koje odražava namjeru zakonodavca Unije i koje obuhvaća takozvane „mediteranske” pašnjake, to jest površine prekrivene drvenastom ili šumskom vegetacijom koje su prilagođene za ispašu, i na kojima trava i ostala travolika paša tradicionalno ne dominira.

33 Prema mišljenju Helenske Republike, takvo tumačenje podupire tekst članka 2. stavka 1. točke 2. Uredbe br. 796/2004, kao i kontekst i ciljevi koji se tom uredbom ostvaruju. Ona ističe i da takvo široko poimanje pojma „trajnih pašnjaka” proizlazi iz članka 4. stavka 1. točke (h) Uredbe br. 1307/2013, kao i iz vodiča namijenjenog da državama članicama pruži smjernice o najboljim načinima za poštovanje zakonskih odredaba na snazi koje se odnose na ZPP, koji je objavio Komisijin Zajednički istraživački centar (JRC) 2. travnja 2008., kao i akcijskog plana koji su helenska tijela i Komisija izradili u listopadu 2012. (u daljnjem tekstu: akcijski plana iz 2012.).

34 U podršku toj argumentaciji Kraljevina Španjolska u bitnom ističe da Opći sud nije uzeo u obzir cjelokupni kontekst i ciljeve koji se ostvaruju Uredbom br. 1782/2003, među kojima se nalazi i zadržavanje određenih plaćanja povezanih s proizvodnjom. Preciznije, članak 132. Uredbe br. 1782/2003, koji se odnosi na premiju za ekstenzifikaciju, se odnosi na pašnjake bez preciziranja da isti moraju biti pokriveni isključivo travnatom vegetacijom.

35 Komisija odgovara da je Opći sud ispravno protumačio i primijenio pojam „trajnih pašnjaka” iz članka 2. prvog stavka točke 2. Uredbe br. 796/2004. Iz te definicije proizlazi da je odlučujući kriterij koji se odnosi na vrstu vegetacije koja prekriva dotičnu poljoprivrednu površinu. Usto, ni smjernice navedene u točki 33. ove presude, ni akcijski plan iz 2012., ni Uredba br. 1307/2013, koja se

primjenjuje od 1. siječnja 2015., i koja sadržava proširenu definiciju pojma „trajnog pašnjaka”, nisu relevantni za tumačenje prava koje je bilo primjenjivo u vrijeme kada su se dogodile činjenice ovog slučaja, niti za ocjenu financijskog ispravka koji je odredila Komisija.

36 Drugim dijelom prvog žalbenog razloga Helenska Republika, u biti, prigovara Općem sudu da je u točki 66. pobijane presude smatrao da - neovisno o usvojenom tumačenju pojma „trajnog pašnjaka” - sporne površine ostaju neprihvatljivima, s obzirom na nedostatke utvrđene u primjeni pravila koja se odnose na pašnjake i nedostatke u funkcioniranju sustava SIPA-SIG.

37 Naime, Helenska Republika smatra da, u skladu s „ublažavajućim učinkom”, Opći sud nije mogao na temelju pojedinih nedostataka utvrđenih u funkcioniranju SIPA-SIG-a za nekoliko parcela utvrđenih u točki 40. pobijane presude, izvesti zaključak da bi, u svakom slučaju, sve površine prijavljene kao pašnjaci za 2008. i na koje se odnosi financijski ispravak bile neprihvatljive, ako se usvoji uska definicija iz članka 2. Uredbe br. 796/2004, ili povoljnije definicije iz akcijskog plana iz 2012. ili članka 4. stavka 1. točke (h) Uredbe br. 1307/2013.

38 Komisija smatra da takvu argumentaciju treba odbiti.

39 U okviru trećeg dijela svog prvog žalbenog razloga, Helenska Republika prigovara Općem sudu da obrazloženje nije dostatno, jer je u točkama 20. do 22. pobijane presude svoju ocjenu temeljio na sudskoj praksi koja se odnosi na raspodjelu tereta dokazivanja u okviru postupka utvrđivanja usklađenosti. No, ta sudska praksa nije relevantna u pogledu tumačenja pojma „trajnog pašnjaka”, u smislu članka 2. prvog stavka točke 2. Uredbe br. 796/2004.

40 Komisija smatra da takvu argumentaciju treba odbiti.

Ocjena Suda

41 Uvodno valja istaknuti da Komisija, iako formalno ne ističe postojanje zapreke vođenju postupka, sumnja u dopuštenost žalbe, jer se Helenska Republika ograničava na ponavljanje argumentacije iznesene u prvostupanjskom postupku.

42 Međutim, taj Komisijin argument valja odbiti.

43 Točno je da se prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, u žalbi moraju jasno navesti osporavani dijelovi presude čije se ukidanje traži te pravni argumenti koji posebno podupiru taj zahtjev (presuda od 4. srpnja 2000., Bergaderm i Goupil/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, t. 34.).

44 Međutim, Helenska Republika se u konkretnom slučaju ne ograničava samo na ponavljanje ili pisano izlaganje razloga i argumenata koje je već iznijela pred Općim sudom, nego pred Sudom osporava tumačenje ili primjenu prava Unije koje je Opći sud dao u pobijanoj presudi.

45 Stoga argumente Helenske Republike valja meritorno ocijeniti.

46 Kada je riječ o prvom dijelu prvog žalbenog razloga, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da pri tumačenju odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo formulaciju te odredbe, nego i kontekst u kojemu se ona nalazi te ciljeve propisa kojemu pripada.

47 Iz teksta članka 2. prvog stavka točke 2. Uredbe br. 796/2004, proizlazi da se „trajnim pašnjacima” smatra „zemljište koje se koristi za uzgoj trava ili ostale travolike paše na prirodan način (samoniklo) ili putem uzgoja (zasijano) i koje nije bilo uključeno u izmjenu nasada poljoprivrednog gospodarstva tijekom pet ili više godina”.

48 Iz navedenog proizlazi da - iako se u tom članku izrijekom navode „trava ili ostala travolika paša”, tako da površina na kojoj se nalaze isključivo trave zasigurno predstavlja „trajni pašnjak” - prisutnost drugih vrsta vegetacije, kao što su drva i grmlje, ipak nije isključena. Stoga kao što je nezavisna odvjetnica istaknula u točki 56. svojeg mišljenja, tekst članka 2. prvog stavka točke 2. Uredbe br. 796/2004 ostaje nedorečen po pitanju je li kvalifikacija „trajnim pašnjacima” podvrgnuta kriteriju koji se odnosi na vrstu vegetacije koja prekriva dotičnu površinu, te je, stoga, rezervirana za isključivo postojanje trave i ostale travolike paše.

49 Kada je riječ o kontekstu članka 2. prvog stavka točke 2. Uredbe br. 796/2004, kao prvo, iz uvodne izjave 1. Uredbe br. 239/2005 proizlazi da je namjera Unijinog zakonodavca bila, vodeći računa o potrebi pojašnjenja pojma „trajnih pašnjaka”, da državama članicama osigura određenu fleksibilnost kako bi mogle voditi računa o različitim lokalnim agronomskim uvjetima.

50 Zatim, iz samog teksta članka 8. stavka 1. Uredbe br. 796/2004 - koji upućuje na članak 51. Uredbe br. 1782/2003 - proizlazi da stvarna poljoprivredna uporaba neke poljoprivredne površine predstavlja relevantniji kriterij od onog koji se odnosi na vrstu vegetacije koja prekriva dotičnu površinu. Naime, prema navedenom članku 8. stavku 1. „poljoprivrednom parcelom” smatra se šumska parcela na kojoj se predviđena proizvodnja može obaviti na način na koji bi se obavila na nešumskim parcelama koje se nalaze u istom području.

51 Osim toga, mora se istaknuti da je kriterij koji se odnosi na vrstu vegetacije koja prekriva dotičnu površinu relativiziran i u članku 30. stavku 2. Uredbe br. 796/2004, u okviru kontrole površine poljoprivredne parcele. U skladu s tom odredbom, države članice mogu smatrati da ukupna površina poljoprivredne parcele može obuhvaćati površine prekrivene živicama, ako ta osobina tradicionalno predstavlja dio dobre poljoprivredne prakse u pogledu uporabe tla.

52 Naposljetku, s obzirom da se definicija „trajnih pašnjaka” nalazi u Uredbi br. 796/2004, koja se odnosi na provedbu Uredbe br. 1782/2003, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda taj pojam treba tumačiti u skladu s osnovnim aktom (presuda od 26. srpnja 2017., Češka Republika/Komisija, C-696/15 P, EU:C:2017:595, t. 33.).

53 No, Uredba br. 1782/2003 ne podređuje kvalifikaciju „trajnih pašnjaka” postojanju vegetacije neke određene vrste, jer članak 44. stavak 2. te uredbe isključuje kvalitetu „prihvatljivog hektara” samo za „trajne nasade”, „šume” i površine „koje se koriste za nepoljoprivrednu aktivnost”.

54 Stoga iz prethodno iznesenog proizlazi, kako je navela nezavisna odvjetnica u točki 63. svojeg mišljenja, da odlučujući kriterij za definiciju „trajnih pašnjaka” nije vrsta vegetacije koja prekriva poljoprivrednu površinu, već stvarna uporaba te površine za tipičnu poljoprivrednu aktivnost u svrhu „trajnog pašnjaka”. Stoga postojanje drva ili grmlja samo po sebi ne može predstavljati prepreku kvalifikaciji neke površine „trajnim pašnjakom”, sve dok ne ugrožava stvarnu uporabu navedene površine za poljoprivrednu aktivnost (vidjeti, u tom smislu, presudu od 9. lipnja 2016., Planes Bresco, C-333/15 i C-334/15, EU:C:2016:426, t. 35.).

55 Takvo tumačenje osim toga potvrđuju ciljevi koji se ostvaruju Uredbom br. 1782/2003, odnosno uravnoteženje poljoprivrednih prihoda i zaštita okoliša.

56 Kao prvo, kada je riječ o cilju uravnoteženja prihoda od poljoprivrede, iz uvodnih izjava 21. i 24. Uredbe br. 1782/2003 proizlazi da je cilj programa jedinstvenih plaćanja održavanje gospodarstva u dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima, te osiguravanje primjerenog životnog standarda. Također, taj program jedinstvenih plaćanja se primjenjuje na sva jedinstvena plaćanja, te se pristup tom plaćanju ne može odrediti na temelju vrste vegetacije prisutne na dotičnim površinama.

57 Kao drugo, uvodne izjave 3. i 4. Uredbe br. 1782/2003., ističu pozitivni utjecaj trajnih pašnjaka na okoliš, te omogućuju da Uredba br. 1782/2003 ostvaruje dvostruki cilj, odnosno da sprječava, s jedne strane, napuštanje poljoprivrednih površina, i, s druge strane, pretvaranje postojećih trajnih pašnjaka u obradivo zemljište. Iz navedenoga slijedi, kao što je utvrdila nezavisna odvjetnica u točki 68. svojeg mišljenja, da se ostvarivanje tih ciljeva ne poklapa s restriktivnim tumačenjem pojma „trajnih pašnjaka" u smislu da se on odnosi isključivo na vrstu vegetacije koja prekriva poljoprivrednu površinu.

58 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da, u svrhu utvrđivanja treba li predmetnu površinu kvalificirati „trajnim pašnjakom" u smislu članka 2. stavka 1. točke 2. Uredbe br. 796/2004, odlučujući kriterij koji treba uzeti u obzir nije vrsta vegetacije koja prekriva tu površinu, već njezina stvarna uporaba za poljoprivrednu aktivnost koja je tipična za „trajne pašnjake".

59 Stoga, time što je u točkama 35. i 36. pobijane presude presudio da je relevantni kriterij vrsta vegetacije koja se nalazi na predmetnoj površini, te je potom svoje ispitivanje proveo s obzirom na taj kriterij, Opći je sud počinio pogrešku koja se tiče prava pri tumačenju i primjeni pojma „stalni pašnjak", kako isti proizlazi iz članka 2. stavka 1. točke 2. Uredbe br. 796/2004. Iz toga slijedi da je pogrešno razmatranje Općeg suda iz točke 65. pobijane presude, prema kojem Helenska Republika nije dokazala netočnost Komisijinih ocjena.

60 S obzirom na to, treba istaknuti da je u sažetom izvješću stopa paušalnog ispravka od 10 % koja je primijenjena na poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake, opravdana skupom nedostataka iznesenih u točkama 16., 21. i 22. ove presude, u kojima se ponavljaju, u osnovi, točke 40. i 41. pobijane presude. Stoga je Komisija tu stopu ispravka opravdala s obzirom na, s jedne strane, nedostatke u SIPA-SIG-u koji utječu na dokaznu snagu upravnih postupaka i unakrsnih kontrola, i, s druge strane, slabosti kontrola na terenu.

61 U tom pogledu, u okviru svoje ocjene prvog tužbenog razloga istaknutog pred njime, Opći je sud smatrao, u točkama 23. do 106. pobijane presude, da je stopa od 10 % primijenjena na poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake, ipak bila opravdana s obzirom na druge utvrđene nedostatke.

62 Preciznije, Opći je sud u točkama 66., 88. i 95. pobijane presude utvrdio da nedostaci SIPA-SIG-a opravdavaju, neovisno o nejasnoćama koje okružuju pojam „trajnog pašnjaka", utvrđivanje paušalne stope ispravka od 10 % za poljoprivrednike koji su prijavili samo pašnjake. S obzirom na to, pogreška koja se tiče prava koju je počinio Opći sud, kako je izložena u točki 59. ove presude, nema utjecaja na izreku pobijane presude, jer ocjene koje se nalaze u njezinim točkama 66., 88. i 95. dostaju da istu opravdaju.

63 Stoga povreda koja se tiče prava utvrđena u točki 59. ove presude ne može dovesti do ukidanja pobijane presude.

64 Kada je riječ o drugom dijelu prvog žalbenog razloga, dostaje utvrditi da se u točki 66. pobijane presude Opći sud ograničio da utvrdi da bi sporne površine, čak i pod pretpostavkom da definicija „trajnih pašnjaka", kako je primijenjena, nije bila sukladna članku 2. stavku 1. točki 2. Uredbe br. 796/2004, „u odnosu na propuste utvrđene u vezi s primjenom pravila koja se odnose na pašnjake i u vezi s funkcioniranjem sustava kontrola [SIPA-SIG] o kojima je riječ u točkama 40. i 41. [pobijane] presude" u svakom slučaju bile neprihvatljive.

65 Naime, u točki 40. pobijane presude Opći sud je nabrojio niz primjera parcela koje je Komisija navela kako bi opravdala paušalni ispravak, i kod kojih, pod uvjetom da ih se može lokalizirati, se nisu poštovali kriteriji prihvatljivosti predviđeni člankom 44. stavkom 2. Uredbe br. 1782/2003, jer nisu bile namijenjene poljoprivrednim djelatnostima.

66 Slijedom toga, drugi dio prvog žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan.

67 Kada je riječ o trećem dijelu prvog žalbenog razloga, treba istaknuti da se Opći sud u točkama 20. do 22. pobijane presude ograničio na to da najprije podsjeti na svoju ocjenu svakog od tužbenih razloga koje je istaknula Helenska Republika, i - bez da je u tom stadiju izveo pravne posljedice - na opća načela koja proizlaze iz ustaljene sudske prakse koja se odnosi na raspodjelu tereta dokazivanja u okviru spora koji se odnosi na europska sredstva između Komisije, s jedne strane, i države članice, s druge strane.

68 Iz toga slijedi da treći dio prvog žalbenog razloga treba odbiti kao nedopušten.

69 Stoga, iako je prvi dio prvog žalbenog razloga osnovan, on ne može dovesti do ukidanja pobijane presude.

70 Imajući navedeno u vidu, prvi žalbeni razlog valja odbiti kao djelomično bespredmetan, djelomično nedopušten i djelomično neosnovan.

Drugi žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

71 Svojim drugim žalbenim razlogom Helenska Republika u osnovi tvrdi da je Opći sud povrijedio svoju obvezu obrazlaganja, u točkama 68. do 76. pobijane presude, jer je propustio odgovoriti na sve argumente koje je Helenska Republika iznijela u vezi s pojmom „trajnog pašnjaka”, a osobito u pogledu pojma „sredozemnih pašnjaka”.

72 Komisija zahtijeva da se taj žalbeni razlog odbije.

Ocjena Suda

73 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da se obveza Općeg suda da obrazloži svoje odluke ne može tumačiti na način da je taj sud obvezan pružiti detaljan odgovor na svaki argument koji je istaknuo tužitelj, osobito ako taj argument nije dovoljno jasan i precizan i ne počiva na detaljnim dokazima (presuda od 11. siječnja 2007., Technische Glaswerke Ilmenau/Komisija, C-404/04 P, neobjavljena, EU:C:2007:6, t. 90.).

74 U tom pogledu, mora se istaknuti da je, s jedne strane, Opći sud točke 24. do 65. pobijane presude posvetio detaljnom ispitivanju argumenata Helenske Republike u pogledu tumačenja pojma „trajnog pašnjaka” i, osobito, u pogledu važnosti vrste vegetacije koja prekriva poljoprivredne površine.

75 S druge strane, u točkama 15. i 16. tužbe podnesene pred Općim sudom tužitelj se ograničio na navođenje da postoje „specifične karakteristike svih pašnjaka sredozemnog tipa” koje „imaju veliku okolišnu vrijednost”. Budući da ta tvrdnja ne ispunjava zahtjev jasnoće i preciznosti, ne može se prigovarati Općem sudu da na nju nije posebno odgovorio.

76 Iz toga slijedi da Opći sud nije povrijedio svoju obvezu obrazlaganja. Slijedom navedenoga, drugi žalbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

Treći žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

77 Treći žalbeni razlog podijeljen je u dva dijela.

78 Prvim dijelom tog žalbenog razloga, Helenska Republika ističe, u osnovi, da je Opći sud po više osnova povrijedio svoju obvezu obrazlaganja u točkama 88. do 103. pobijane presude. Prema navodima Helenske Republike, Opći sud je naime nedopušteno nadopunio obrazloženje sporne odluke, smatrajući da su nepravilnosti sustava upravljanja i kontrole same po sebi dovoljne da opravdaju stopu ispravka od 10 %, iako iz sažetog izvješća proizlazi da je ta stopa ispravka opravdana samo neprihvatljivošću prijavljenih površina kao „trajnih pašnjaka". Usto, Opći sud nije valjano obrazložio svoju odluku ni u pogledu povećanja stope ispravka na 10 % u odnosu na stopu ispravka od 5 % određenu za prethodnu godinu, ni u pogledu poboljšanja utvrđenih tijekom kontrola na terenu. Naposljetku, Helenska Republika prigovara Općem sudu da nije u dovoljnoj mjeri vodio računa o „ublažavajućem učinku".

79 Drugim dijelom ovog žalbenog razloga, Helenska Republika tvrdi da je Opći sud povrijedio načelo proporcionalnosti, prihvaćajući u točkama 88. do 103. pobijane presude stopu ispravka od 10 % za potpore poljoprivrednicima koji su prijavili samo pašnjake. Prema mišljenju Helenske Republike, stopa ispravka od 5 % bi bila opravdana, osobito ako se vodi računa o „ublažavajućem učinku".

80 Komisija ističe da ovaj cijeli žalbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

Ocjena Suda

81 Kada je riječ o prvom dijelu trećeg žalbenog razloga, najprije valja istaknuti da se - suprotno onome što tvrdi Helenska Republika - paušalna stopa ispravka od 10 % koju je odredila Komisija ne temelji isključivo na neprihvatljivosti predmetnih površina, već na svim nedostacima sustava kontrole koje je Komisija utvrdila u sažetom izvješću i koje je Opći sud naveo u točkama 10. i 89. do 94. pobijane presude.

82 Također, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 95. smatrao da nedostaci u sustavu kontrole, uzeti zajedno sa svim drugim utvrđenim nedostacima, predstavljaju ozbiljno manjkavu provedbu sustava kontrole koja uključuje visoku razinu pogrešaka.

83 Iz toga slijedi da valja odbiti navod Helenske Republike prema kojem iz sažetog izvješća proizlazi da je paušalna stopa ispravka od 10 % opravdana samo neprihvatljivošću površina prijavljenih kao „trajni pašnjaci".

84 Nadalje, kada je riječ o tvrdnji koja se odnosi na neuzimanje u obzir utvrđenih poboljšanja kontrola na terenu, kao i stope financijskog ispravka od 5 % usvojene za godinu podnošenja zahtjeva 2007., treba istaknuti da je - suprotno onome što navodi Helenska Republika - Opći sud u točkama 98. do 101. pobijane presude ocijenio važnost tih elemenata.

85 U tom je pogledu Opći sud u točki 99. pobijane presude istaknuo da, iako se u sažetom izvješću utvrđuje kvantitativno poboljšanje kontrola na terenu tijekom 2008., ipak ostaje činjenica da je u tom izvješću navedeno i to da kontrole na terenu nisu bile kvalitativno poboljšane. Na temelju tog utvrđenja, kao i onoga prema kojem Helenska Republika još uvijek nije potkrijepila svoju tvrdnju o kvalitativnom poboljšanju kontrola na terenu, Opći je sud valjano u točki 100. pobijane presude mogao odbiti potonju tvrdnju, a da pri tome nije povrijedio svoju obvezu obrazlaganja.

86 Stoga takva tvrdnja proizlazi iz pogrešnog shvaćanja pobijane presude te, posljedično, povrjeđuje činjenice.

87 Naposljetku, kada je riječ o tvrdnji koja se odnosi na neuzimanje u obzir „ublažavajućeg učinka" od strane Općeg suda, treba istaknuti da je on u točkama 95., 102. i 103. pobijane presude taj učinak valjano uzeo u obzir.

88 Preciznije, nakon ispitivanja postojanja ozbiljno manjkave provedbe sustava kontrole, u točkama 85. do 94. pobijane presude, Opći sud je u točki 95. pobijane presude presudio da ukupnost nedostataka sustava kontrole, uzetih zajedno, predstavlja takvu vrlo manjkavu provedbu koja, posljedično, opravdava primjenu paušalne stope ispravka od 25 %. S obzirom na to, on je u točki 95. pobijane presude potom smatrao da je Komisija vodila računa o manjem riziku od gubitaka za fondove koji proizlazi iz „ublažavajućeg učinka", u skladu s kojim je samo jedan dio prijavljenih površina uzet u obzir za ostvarenje prava na isplatu, kako bi - bez počinjenja pogreške - primijenila paušalni ispravak od 10 %.

89 Stoga takva tvrdnja potječe iz pogrešnog shvaćanja pobijane presude te, posljedično, povrjeđuje činjenice.

90 Iz toga proizlazi da prvi dio trećeg žalbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

91 Drugi dio trećeg žalbenog razloga se temelji na povredi načela proporcionalnosti od strane Općeg suda, jer paušalna stopa ispravka nije trebala iznositi 10 % već 5 %, imajući u vidu nedostatke sustava kontrole.

92 U tom pogledu treba istaknuti da je, nakon potkrijepljene analize u točkama 85. do 94. pobijane presude, Opći sud smatrao da nedostaci u sustavu kontrole, uzeti zajedeno sa svim drugim utvrđenim nedostacima, predstavljaju ozbiljno manjkavu provedbu sustava kontrole koja uključuje visoku razinu pogrešaka koje ukazuju na postojanje raširenih nepravilnosti, koje su vjerojatno dovele do izuzetno visokih gubitaka za fondove.

93 Međutim, Opći sud je u točki 82. pobijane presude naveo, a da mu Helenska Republika nije prigovorila u okviru ove žalbe, da iz Komisijinog dokumenta br. VI/5330/97 od 23. prosinca 1997., koji određuje smjernice u području financijskih ispravaka, proizlazi da takva ozbiljno manjkava provedba sustava kontrole može opravdati primjenu ispravka u visini od 25 % troškova, jer postoji opasnost od posebno visokih gubitaka za fondove.

94 Stoga, kada je u točki 96. pobijane presude utvrdio da je Komisija mogla, a da pri tome nije počinila pogrešku, primijeniti paušalni ispravak od 10 %, Opći sud nije povrijedio načelo proporcionalnosti.

95 Iz navedenoga proizlazi da drugi dio trećeg žalbenog razloga treba odbiti kao neosnovan.

96 S obzirom na prethodna razmatranja, treći žalbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

Četvrti žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

97 Četvrti žalbeni razlog se u osnovi temelji na povredi koja se tiče prava koju je navodno počinio Opći sud u točkama 110. do 120. pobijane presude, prilikom tumačenja i primjene članka 31. Uredbe br. 1290/2005, u vezi s člankom 11. Uredbe br. 885/2006, kao i na nedostatnom obrazloženju.

Preciznije, Helenska Republika navodi da propust Komisije da ju pozove na raspravu tijekom bilateralnog sastanka o Komisijinim utvrđenjima u vezi kašnjenja kontrola na terenu koje se odnose na dodatne površine, predstavlja povredu njezinih postupovnih jamstava.

98 Komisija odgovara da taj žalbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

Ocjena Suda

99 Na početku, treba istaknuti da u okviru postupka utvrđivanja usklađenosti, iz članka 31. stavka 3. Uredbe br. 1290/2005 proizlazi da se, prije donošenja odluke o odbijanju financiranja, nalazi inspekcije Komisije i odgovori države članice priopćuju u pisanom obliku, nakon čega dvije strane nastoje postići dogovor o mjerama koje je potrebno poduzeti.

100 Usto, članak 11. Uredbe br. 885/2006 konkretizira taj postupak, na način da utvrđuje njegove modalitete. Tako iz članka 11. stavka 1. podstavka 1. navedene uredbe proizlazi da, ako Komisija nakon istrage smatra da izdaci nisu ostvareni u skladu s pravom Unije, ona dostavlja svoje nalaze predmetnoj državi članici i navodi korektivne mjere koje je potrebno provesti. Potom, članak 11. stavak 1. podstavak 2. te uredbe određuje da država članica mora odgovoriti u roku od dva mjeseca od primitka podataka i, sukladno tome, Komisija može promijeniti svoj stav. Naposljetku, članak 11. stavak 1. podstavak 3. te uredbe određuje da po isteku roka za odgovor Komisija saziva bilateralni sastanak i obje strane nastoje postići dogovor o mjerama koje je potrebno poduzeti i o ocjeni ozbiljnosti povrede i financijske štete nanesene proračunu Unije.

101 Stoga iz, s jedne strane, članka 11. stavka 1. podstavka 2. Uredbe br. 885/2006, jasno proizlazi da Komisija može izmijeniti svoj stav ovisno o odgovoru koji pruži dotična država članica, i, s druge strane, iz članka 11. stavka 1. podstavka 3. te uredbe proizlazi da poziv na bilateralni sastanak ne zahtijeva od Komisije da precizira sve aspekte tvrdnji o kojima će se raspravljati tijekom tog sastanka.

102 Nasuprot tome, kako je istaknula nezavisna odvjetnica u točki 112. svojeg mišljenja, održavanje bilateralnog sastanka ne služi prvenstveno svrsi obavještavanja predmetne države članice o opsegu Komisijinih utvrđenja, koliko tome da omogući - na temelju prethodne razmjene informacija - postizanje dogovora koji zahtijeva članak 31. stavak 3. Uredbe br. 1290/2005 u pogledu korektivnih mjera koje je potrebno poduzeti.

103 Iz toga slijedi da navod Helenske Republike u pogledu navodne povrede njezinih postupovnih jamstava, koji se temelji na članku 11. Uredbe br. 885/2006, iz razloga što je Komisija nije pozvala na raspravu tijekom bilateralnog sastanka u vezi kašnjenja kontrola na terenu koje se odnose na dodatne površine, treba odbiti.

104 Naposljetku, što se tiče navoda Helenske Republike koji se temelji na nedovoljnom i kontradiktornom obrazloženju pobijane presude, dovoljno je napomenuti da je Opći sud, nakon što je izložio važnost prve pisane obavijesti u smislu članka 11. Uredbe br. 885/2006, u točkama 113. do 116. pobijane presude, smatrao - nakon jasne i detaljne analize u točkama 118. do 120. te presude - da je dostavom rezultata istrage u dovoljnoj mjeri dokazano kašnjenje kontrola na terenu u vezi s dodatnim potporama po površini.

105 Uzimajući u obzir prethodno navedeno, četvrti žalbeni razlog treba odbiti.

Peti žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

106 U okviru svog petog žalbenog razloga Helenska Republika u osnovi prigovara Općem sudu da je u točkama 126. do 128. i 132. do 133. pobijane presude nadopunio obrazloženje sporne odluke, kako bi opravdao stopu ispravka od 5 % utvrđenu u pogledu dodatnih potpora povezanih s površinom. Preciznije, ona ističe da je Opći sud nadopunio obrazloženje sporne odluke kako bi opravdao razliku između stope ispravka primijenjene na dodatne potpore povezane s površinom utvrđene u visini od 5 %, i stope primijenjene na potpore povezane s površinama koje nisu pašnjaci, koja je utvrđena u visini od 2 %.

107 Prema mišljenju Komisije, ovaj žalbeni razlog treba odbaciti, prvenstveno kao nedopušten, u skladu s člankom 168. stavkom 1. točkom (d) Poslovnika Suda, jer je formuliran previše sažeto i neodređeno. Podredno, Komisija smatra da je pobijana presuda pravilno obrazložena. Iz toga proizlazi da ovaj žalbeni razlog treba odbiti.

Ocjena Suda

108 Kada je riječ o Komisijinom prigovoru nedopuštenosti, koji se temelji na neodređenom i sažetom karakteru petog žalbenog razloga, zbog čega na isti nije mogla odgovoriti, valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, iz članka 256. stavka 1. podstavka 2. UFEU-a, članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i iz članka 168. stavka 1. točke (d) Poslovnika Suda proizlazi da žalba mora točno navesti osporavane elemente pobijane presude kao i pravne argumente koji konkretno podupiru taj zahtjev. U tom pogledu, u članku 169. stavku 2. Poslovnika Suda precizirano je da žalbeni razlozi i argumenti precizno navode dijelove obrazloženja odluke Općeg suda koji se pobijaju (vidjeti, u tom smislu, presudu od 4. rujna 2014., Španjolska/Komisija, C-197/13 P, EU:C:2014:2157, t. 42. i 43. i navedenu sudsku praksu).

109 U ovom slučaju valja utvrditi da je Helenska Republika u točki 79. svoje žalbe precizno utvrdila točke pobijane presude koje osporava u okviru svojeg petog žalbenog razloga, te je navela dovoljno konkretnu argumentaciju da omogući Sudu da ispita ovaj žalbeni razlog. Stoga je peti žalbeni razlog Helenske Republike dopušten.

110 U tom kontekstu, što se tiče merituma, suprotno onome što tvrdi Helenska Republika u točkama 126. do 128. i 132. i 133. pobijane presude, Opći sud nije nadopunio obrazloženje sporne odluke kako bi opravdao postojanje razlike između paušalne stope korekcije od 5 % koja je utvrđena za dodatne potpore povezane s površinom, i stope od 2 % utvrđene za potpore povezane s površinama koje nisu pašnjaci.

111 Naime, kao prvo, iz razmatranja koje je Opći sud iznio u točkama 123. do 131. pobijane presude proizlazi da je Komisija stopu od 5 % u svom sažetom izvješću opravdala nedostacima sustava kontrole koji se odnose na ključne kontrole. Kao drugo, iz točke 136. pobijane presude proizlazi da je stopa od 2 % utvrđena za potpore povezane s površinama koje nisu pašnjaci opravdana „ublažavajućim učinkom”. No, kako je istaknula nezavisna odvjetnica u točkama 79. i 118. svojeg mišljenja, taj „ublažavajući učinak” nije relevantan za dodatne potpore povezane s površinom, jer su potonje povezane s proizvodnjom, a ne koriste se prava na isplatu. Konačno, i u mjeri u kojoj Helenska Republika osporava točku 133. pobijane presude, treba istaknuti da se u toj točki Opći sud ograničava na provođenje činjenične ocjene, osporavajući da su poboljšanja SIPA-SIG-a primjenjivana tijekom godine podnošenja zahtjeva 2008.

112 Posljedično, peti se žalbeni razlog temelji na pogrešnom shvaćanju pobijane presude te se mora odbiti kao neosnovan.

Šesti žalbeni razlog

Argumentacija stranaka

113 Svojim šestim žalbenim razlogom Helenska Republika ističe potpuno nepostojanje obrazloženja Općeg suda u pogledu odbijanja drugog prigovora navedenog u okviru njezina trećeg tužbenog razloga tužbe za poništenje, koji se odnosi na ispravak određen u području ruralnog razvoja, prema kojem je spornu odluku trebalo poništiti jer ispravci određeni ranijom odlukom Komisije nisu oduzeti od iznosa ispravaka primijenjenih i ustegnutih spornom odlukom. Preciznije, Opći je sud ograničio - bez da je za to pružio obrazloženje - tužbeni zahtjev Helenske Republike na iznos od 5 007 867,36 eura, koji odgovara ispravku ustegnutom za poslovnu godinu 2009., iako je on osporavao ukupni iznos ispravka određenog spornom odlukom, odnosno iznos od 10 504 391,90 eura, koji odgovara zbroju ispravaka ustegnutih za poslovne godine 2009. (5 007 867,36 eura) i 2010. (5 496 524,54 eura).

114 Komisija uzvraća da je ovaj žalbeni razlog nedopušten. S jedne strane, Helenska Republika se ograničava na to da osporava neto konačni iznos ispravka određenog spornom odlukom kao i iznos na čiju je visinu konačni ispravak sveden, što po svojoj naravi predstavlja osporavanje činjenica za koje Sud nije nadležan u okviru žalbe. S druge strane, prigovor Helenske Republike koji se odnosi na bruto iznos od 10 504 391,90 eura nije osporen niti u jednom trenutku postupka pred Općim sudom, tako da bi taj prigovor predstavljao proširenje predmeta tužbe u okviru žalbe, te bi se analizirao kao novi tužbeni razlog, pa zbog toga treba biti odbačen kao nedopušten.

Ocjena Suda

115 Treba utvrditi da je Helenska Republika, u točkama 9. i 41. do 43. svoje prvostupanjske tužbe zahtijevala poništenje sporne odluke u dijelu u kojem se njome predviđala primjena paušalnih ispravaka u području potpora povezanih s površinom u iznosu od 5 % ukupnog iznosa troškova ostvarenih u području razvoja ruralnog prostora u iznosu od 10 504 391,90 eura, što odgovara iznosu ispravaka ustegnutih za poslovne godine 2009. (5 007 867,36 eura) i 2010. (5 496 524,54 eura). Preciznije, Helenska Republika je pred Općim sudom navodila nedovoljno uzimanje u obzir ranijeg ispravka primijenjenog na temelju Provedbene odluke Komisije 2013/214/EU od 2. svibnja 2013. o isključenju iz financiranja Europske unije određenih izdataka nastalih za države članice u okviru Komponente za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (SL 2013., L 123, str. 11.), u pogledu potpora za ruralni razvoj, kada je riječ o godini podnošenja zahtjeva 2008., za poslovne godine 2009. i 2010.

116 Međutim, treba utvrditi da je u ovom slučaju Opći sud, u točkama 155. do 168. pobijane presude, odbio tužbu Helenske Republike ograničivši svoje ispitivanje, bez drugog obrazloženja, isključivo na ispravak za godinu podnošenja zahtjeva 2008., na ime poslovne godine 2009.

117 Stoga je Opći sud, propustivši odgovoriti na središnju argumentaciju Helenske Republike, povrijedio obvezu obrazlaganja koju je imao na temelju članka 36. Statuta Suda Europske unije, koji se na Opći sud primjenjuje na temelju članka 53. stavka 1. navedenog statuta i članka 117. Poslovnika Općeg suda.

118 Posljedično, šesti žalbeni razlog Helenske Republike treba prihvatiti u dijelu u kojem je Opći sud odbio tužbu koja mu je podnesena ograničavajući svoje ispitivanje drugog prigovora u potporu trećeg tužbenog razloga samo na ispravak za godinu podnošenja zahtjeva 2008. koji je ustegnut od poslovne godine 2009.

119 Iz navedenoga slijedi da, s obzirom da šesti žalbeni razlog treba utvrditi osnovanim, treba ukinuti točku 2. izreke pobijane presude, u dijelu u kojem je Opći sud odbio tužbu Helenske Republike ograničavajući svoje ispitivanje na ispravak za godinu podnošenja zahtjeva 2008. koji je ustegnut od poslovne godine 2009., kada je riječ o financijskom ispravku od 5 % primijenjenom na potpore iz drugog stupa ZPP-a, posvećenog ruralnom razvoju, kao i ne ispitujući ispravak za godinu podnošenja zahtjeva 2008. koji je ustegnut od poslovne godine 2010. u iznosu od 5 496 524,54 eura, kada je riječ o financijskom ispravku od 5 % primijenjenom na potpore iz drugog stupa ZPP-a, posvećenog ruralnom razvoju.

Tužba pred Općim sudom

120 U skladu s člankom 61. prvim stavkom Statuta Suda Europske unije on može, u slučaju ukidanja odluke Općeg suda, vratiti predmet na odlučivanje Općem sudu ili sam konačno odlučiti o sporu ako stanje postupka to dopušta.

121 Kada je riječ o drugom prigovoru u potporu trećem razlogu tužbe podnesene Općem sudu, iz točaka 155. do 168. pobijane presude proizlazi da je Opći sud ograničio opseg zahtjeva Helenske Republike koji se odnosi na postojanje dvostrukog ispravka samo na poslovnu godinu 2009., iako je u svojoj tužbi Helenska Republika obuhvatila i poslovnu godinu 2009. i poslovnu godinu 2010.

122 No, valja utvrditi da, kao prvo, kada je riječ o ispravku koji se odnosi na godinu podnošenja zahtjeva 2008. koji je ustegnut od poslovne godine 2010., sporna odluka u dovoljnoj mjeri ne precizira u kojoj je mjeri ispravak određen Odlukom 2013/214 stvarno utjecao na iznos ispravka određenog spornom odlukom, kako bi se izbjeglo dvostruko ispravljanje.

123 Kao drugo, to nepostojanje obrazloženja ne omogućuje da se u dovoljnoj mjeri utvrdi je li - i ako jest u kojoj mjeri - Komisija vodila računa o ispravku koji proizlazi iz Odluke 2013/214 kada je izračunavala ispravak koji se odnosio na godinu podnošenja zahtjeva 2008. koji je ustegnut od poslovne godine 2010.

124 Iz navedenoga slijedi da drugi prigovor u potporu trećem razlogu tužbe podnesene Općem sudu valja prihvatiti, te, posljedično, poništiti spornu odluku zbog nepostojanja obrazloženja, u dijelu u kojem se odnosi na uzimanje u obzir Odluke 2013/214 prilikom izračuna iznosa od 5 496 524,54 eura, odbitka od 270 175,45 eura i financijskog učinka od 5 226 349,09 eura, u vezi s troškovima Helenske Republike u sektoru ruralnog razvoja Feader Axe 2 (2007.-2013., mjere povezane s površinom), i određene za financijsku godinu 2010., zbog nedostataka SIPA-e i kontrola na terenu (drugi stup, godina podnošenja zahtjeva 2008.).

Troškovi

125 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kada je žalba osnovana i Sud sam konačno odluči o sporu, Sud odlučuje o troškovima.

126 U skladu s člankom 138. stavkom 3. tog Poslovnika, koji je primjenjiv na žalbeni postupak na temelju svojeg članka 184. stavka 1., ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, svaka stranka snosi vlastite troškove.

127 S obzirom da Helenska Republika i Komisija nisu uspjele u jednom ili više svojih zahtjeva, snosit će vlastite troškove koji se odnose na prvostupanjski postupak i na žalbu.

128 Sukladno članku 140. stavku 1. Poslovnika Suda, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, države članice i institucije koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.

129 Kraljevina Španjolska, kao intervenijent u žalbenom postupku, snosi vlastite troškove.

Slijedom navedenoga, Sud (osmo vijeće) proglašava i presuđuje:

1. **Točke 2. i 3. izreke presude Općeg suda Europske unije od 30. ožujka 2017., Grčka/Komisija (T-112/15, EU:T:2017:239), ukidaju se u dijelu, s jedne strane, u kojem je Opći sud odbio tužbu Helenske Republike ograničavajući svoje ispitivanje na ispravak za godinu podnošenja zahtjeva 2008., koji je ustegnut od financijske godine 2009., kada je riječ o financijskom ispravku od 5 % primijenjenom na potpore iz drugog stupa zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), posvećene ruralnom razvoju, te ne ispitujući ispravak za godinu podnošenja zahtjeva 2008. koji je ustegnut od financijske godine 2010., u iznosu od 5 496 524,54 eura, kada je riječ o potporama iz drugog stupa ZPP-a, posvećenima ruralnom razvoju, i, s druge strane, u dijelu u kojem je odlučio o troškovima postupka.**

2. **U preostalom dijelu žalba se odbija.**

3. **Provedbena odluka Komisije 2014/950/EU od 19. prosinca 2014. o isključenju iz financiranja Europske unije određenih izdataka nastalih za države članice u okviru Komponente za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), poništava se u dijelu koji se odnosi na uzimanje u obzir Provedbene odluke Komisije 2013/214/EU od 2. svibnja 2013. o isključenju iz financiranja Europske unije određenih izdataka nastalih za države članice u okviru Komponente za jamstva Europskog fonda za smjernice i jamstva u poljoprivredi (EFSJP), u okviru Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), prilikom izračuna iznosa ispravka od 5 496 524,54 eura, odbitka od 270 175,45 eura i financijskog učinka od 5 226 349,09 eura, u vezi izdataka koji su nastali Helenskoj Republici u sektoru ruralnog razvoja Feader Axe 2 (2007. - 2013., mjere povezane s površinom), i ustegnuti su od financijske godine 2010., zbog nedostataka u vezi sa Sustavom za identifikaciju poljoprivrednih parcela (SIPA) i kontrolama na terenu (drugi stup, godina podnošenja zahtjeva 2008.).**

4. **Helenska Republika i Europska komisija snose vlastite troškove koji se odnose na prvostupanjski postupak i na žalbu.**

5. **Kraljevina Španjolska snosi vlastite troškove.**

Potpisi